

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation
State Research Institute (Poland)**

Кафедра рослинництва

**МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Актуальні напрями та проблематика у
технологіях вирощування продукції
рослинництва**

25 травня 2026 року

**Полтава
2026**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

25 травня 2026 року

УДК 631.5:631.8:633

ISBN 978-617-8466-56-5

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25 травня 2026 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2026. 147 с.

У збірнику тез висвітлено результати досліджень, які присвячені сучасним аспектам із розв'язання проблемних питань в аграрній науці, зокрема біологізації рослинництва, інноваційним заходам у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям агрономічної служби агроформувань різного виробничого напрямку.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Сергій ФІЛОНЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Олександр ЛЕНЬ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри рослинництва ННІ агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 25 від 25.05.2026

© Автори тез, включені до збірника, 2026

ЗМІСТ

Гангур В.В., Сіренко М.Д.	8
Монопосіви та суміші сидеральних культур: порівняльна ефективність	
Циліурік О.І., Тищенко В.О., Міщенко М.Г.	11
Ефективність застосування регуляторів росту та мікродобрив у технології вирощування пшениці озимої в умовах північного Степу України	
Бараболя О.В., Храпач А.О.	13
Цінність кондитерського соняшнику для сільського господарства	
Ящук Н.О., Піхало Н.С., Коберник М.В.	15
Вплив сортових особливостей та способу зберігання на технологічні показники якості зерна пшениці м'якої озимої	
Гудим О.В., Передрій О.П., Шаргород І.О.	17
Розвиток інтегрованих систем захисту в умовах зміни клімату	
Улько Є.М.	19
Управління інвестиційно-інноваційними проектами щодо відтворення й відновлення земельних і ґрунтових ресурсів за технологіями біоконверсії	
Бобер А.В., Минко А.Р., Павліченко А.С., Рогаченко О.М.	24
Оцінка збереженості якісних показників насіння соняшнику за різних умов зберігання залежно від гібриду	
Laslo O.O., Marinich L.G.	26
Analysis of the impact of abnormal temperatures on the need for plant irrigation	
Пендрак Я. І.	28
Формування якості та продуктивності плодів вишні залежно від абіотичних чинників у південному Степу України	
Марініч Л.Г., Андрошенко А.В.	31
Вплив норми висіву та способу сівби на продуктивність конюшини лучної	
Марініч Л.Г., Шапка М.Ю.	33
Ефективність системи удобрення при вирощуванні конюшини лучної	
Marinich L.H., Laslo O.O.	35
Effect of fertilization system on yield of winter wheat	
Шакалій С. М.	37
Вплив погодно-кліматичних умов 2025 року на урожайність соняшника в умовах Лубенського району	
Шагурська Н.В.	39
Вплив мінерального живлення та способів основних обробітків ґрунту на врожайність ячменю ярого в умовах центрального Лісостепу України	

Філоненко С.В., Шевченко В.О.	41
Особливості формування продуктивних та якісних характеристик буряків цукрових за висіву різних фракцій насіння	
Філоненко С.В., Калуцький Є.О.	44
Переваги та недоліки способів основного обробітку ґрунту в буряківництві	
Турчинова Н.П., Рожков Р.В., Хруняк І.О.	48
Малопоширені види як джерело продуктивності та стійкості в селекції пшениці	
Nazarenko M.M., Okselenko O.M.	52
Grain quality of winter wheat after treatment with triazole-derived compounds	
Nazarenko M. M., Izboldin O. O.	55
Yield response of winter wheat varieties to seed priming with CA-64 and CA-79	
Nazarenko M. M.	57
Photosynthetic activity of winter wheat under the action of triazole-derived growth regulators	
Тетерещенко Н.М.	60
Урожайність гороху сорту Царевич на п'ятий рік переходу до системи по-till в умовах Лісостепу Правобережного	
Гуцько С.М., Хуторний Б.О.	63
Вплив технології виготовлення на якість та вихід конопляної олії	
Коваленко Н. П., Голуб О. Р.	65
Використання прецизійних технологій захисту кукурудзи	
Коваленко Н. П., Галушко І. В.	69
Стратегічні напрями інтегрованого захисту зернобобових культур в агрокліматичних умовах України: від генетичного моніторингу до впровадження прецизійних технологій	
Коваленко Н. П., Муха Б. Г.	72
Науково-практичні аспекти формування інтегрованих систем захисту овочевих культур у спорудах закритого ґрунту	
Морозов О. М., Поспєлова Г. Д.	74
Біла гниль соняшнику: біологічні особливості та сучасні підходи до контролю	
Шерешило О.О., Поспєлова Г.Д.	76
Економічні та фізіолого-біохімічні аспекти шкідливості пероноспорозу (<i>Plasmopara halstedii</i>) в посівах соняшнику	
Шерешило Б.О., Поспєлова Г.Д.	79
Шкодочинність бактеріальних хвороб сої в Україні: аналіз сучасного стану та загрози врожайності	

Васильєва Ю. В.	82
Моніторинг і оцінка шкідливості галових кліщів у насадженнях горіха волоського	
Баган А.В.	84
Особливості використання мавританських газонів у ландшафтному дизайні	
Шакалій С. М.	86
Зберігання та переробка пряної культури – фенхель (<i>Foeniculum vulgare</i>)	
Кутовенко В.Б., Гавриленко Р.О.	89
Біометрична оцінка сортів салату посівного (<i>Lactuca sativa</i> L.) в умовах Київської області	
Ярош А.В., Рябчун В.К.	91
Вихідний матеріал для селекції сортів пшениці твердої озимої стійких до патогену септоріозу листя та піренофорозу	
Глущенко Л.Д., Лень О.І., Тоцький В.М.	94
Інтенсивність водоспоживання рослин соняшнику за різного насичення ним сівозмін	
Гасанова І. І., Астахова Я. В., Завалипіч Н. О.	96
Формування урожайності пшениці озимої за пізньої сівби після соняшнику	
Насіковський В.А., Насіковський О.П.	98
Товарна оцінка цибулин часнику вирощених в умовах Лісостепової зони України	
Шувар А.М., Сидорук Г.П., Винниченко В.В.	100
Роль бобових культур у біологізації землеробства та відтворенні родючості ґрунтів в Україні	
Ящук Т. С., Самець Н. П., Довгань О. М.	103
Особливості продукційного процесу сучасного українського сортименту ячменю ярого	
Кирпа М.Я., Козарійчук Д.В.	106
Способи післязбиральної обробки та якості насіння кукурудзи в умовах насінницького господарства	
Кирпа М.Я., Буряк І.І., Терещенко В.О.	108
Фізико-механічні властивості насіння кукурудзи та їх значення у технологіях сепарування	
Рибальченко А.М.	111
Вплив технології вирощування на продуктивний потенціал нуту	
Roman Lysyuk, Lesya Burko	114
The role of sorghum in post-war soil recovery and phytoremediation	
Чабан В.І., Десятник Л.М.	118
Продуктивність семипільної сівозмін залежно від удобрення та обробітку ґрунту в умовах Степу	

Шубала Г.В., Сидорук Г.П., Літвішко А.Н.	120
Вплив ґрунтових гербіцидів на висоту рослин бобів кормових в умовах Лісостепу західного	
Антоненко В.В., Дмитренко В.В.	124
Характеристика зразків амаранту за вмістом білка в умовах східного Лісостепу України	
Усова Н.О., Щеченко Р.С., Усова А.О.	127
Формування показників якості зерна сортами тритикале озимого залежно від норм азотного живлення	
Гангур В.В., Киричок О.О., Лень О.І.	130
Вплив удобрення та систем захисту рослин на поліпшення показників виповненості зерна ячменю ярого	
Бондаренко О. В.	133
Вибір строків сівби пшениці озимої в умовах Степу України	
Yeremko L.S. Kostenko Ya.P.	134
Ecologically-oriented technology for soybean cultivation	
Криворучко Л.М.	136
Морфотипи гороху посівного	
Тараненко С.В., Кужим В.А.	138
Адаптивні стратегії вирощування кукурудзи (<i>Zea Mays</i> L.) в умовах нестійкого та недостатнього зволоження	
Баган А.В.	142
Вплив мікродобрива Helmix на продуктивність гібридів соняшнику	
Рогожинський І.Ю., Шокало Н.С.	144
Технологічні аспекти вирощування кукурудзи на зерно за системою в умовах no-till Лісостепу України	

бородавчастий галовий кліщ є найбільш небезпечним фітофагом у регіоні досліджень і потребує систематичного моніторингу та впровадження ефективних заходів контролю.

Бібліографічний список

1. De Rigo D., Enescu C. M., Houston-Durrant T., Tinner W., Caudullo G. *Juglans regia* in Europe: distribution, habitat, usage and threats. *European Atlas of Forest Tree Species*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. e01977c.
2. Martínez M. L., Labuckas D. O., Lamarque A. L., Maestri D. M. Walnut (*Juglans regia* L.): genetic resources, chemistry, by-products. *Journal of the Science of Food and Agriculture*. 2010. Vol. 90. № 12. P. 1959–1967. DOI: 10.1002/jsfa.4059.
3. Statista. Nuts – Worldwide. 2024. URL: <https://www.statista.com/outlook/cmo/food/fruits-nuts/nuts/worldwide>.
4. Васильєва Ю. В. Інвазійний кліщ *Aceria tristriata* (Nalepa, 1890) – спеціалізований шкідник горіха волоського. *Наукові засади підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 29–30 листопада 2023 р.* Харків: Державний біотехнологічний університет, 2023. С. 34–36.
5. Зайцева І. А., Лазарєв О. С. Шкодочинність інвазивних видів галових кліщів (Acariformes: Eriophyidae) – філофагів *Juglans regia* L. в урбоценозах м. Дніпро. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2022. № 2 (96). С. 10–22.
6. Пересипкін В. Ф., Марков І. Л., Шелестова В. С. Практикум із основ наукових досліджень у захисті рослин. Київ: Видавничий центр НАУ, 2000. 178 с.
7. Станкевич С. В., Забродіна І. В., Васильєва Ю. В., Туренко В. П., Кулешов А. В., Білик М. О. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур. Харків: ФОП Бровін О. В., 2020. 624 с.

УДК 633.2.03

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАВРИТАНСЬКИХ ГАЗОНІВ У ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Баган А.В., к. с.-г. н., доцент, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики
e-mail: alla.bagan@pdau.edu.ua

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Останнім часом зростає попит у сфері садово-паркового господарства на професійно створені ландшафти як для приватного сектору, так і для прикрашання зон відпочинку у населених пунктах. Газон є важливим компонентом садів і парків із різними напрямками використання [1].

Мавританські газони створюють на місцях звичайних, лучних, а також інколи на фоні партерних декоративних газонів. Вони поєднують видовий склад однорічних або багаторічних трав із окремими квітниковими культурами, зокрема мак, льон багаторічний, фацелія тощо.

Даний тип газонів має естетичне значення. Так, він створює вигляд квітучої галявини або природних лук у саду; йому притаманна мінливість кольорової гама через чергове цвітіння підібраних рослин; добре приховує недоліки травостою; характеризується різноманітними запахами культур-медоносів внаслідок переzapилення комахами [2-3].

Під час формування мавританських газонів враховують їх особливості. Так, співвідношення компонентів підбирають наступним чином: 70-80 % складають злакові трави, 20-30 % - квітучі рослини. Видовий склад квітучих рослин підбирають із різними строками цвітіння, щоб забезпечити квітування газону протягом літа-осені. Найбільш поширеними представниками квітникових культур є волошки, маки, нагідки, ромашки, льон, ешольція та космея.

Перед закладанням ділянки проводять видалення бур'янів; двічі на сезон проводять обробку гербіцидами; для підживлення не використовують азотні добрива; для посіву насіння змішують із піском для рівномірного висіву; висівають насіння уздовж і впоперек ділянки із глибиною загортання до 5 мм та наступним прикочуванням.

Під час догляду газонів перше підстригання проводять після сходів злакових трав, але до цвітіння квітникових рослин; скошування проводять зазвичай восени (кінець вересня-жовтень) після припинення квітування газону та осипання насіння у ґрунт; висота зрізу газону становить 8-10 см; скошену траву залишають на ділянці на декілька діб для остаточного осипання насіння, а потім її прибирають.

Основними перевагами використання мавританських газонів відповідно є:

- висока декоративність (яскравий вигляд внаслідок поступового цвітіння квітникових культур);
- мінімальний догляд (не передбачає постійного скошування, лише 1-2 рази на сезон);
- привабливості комах-запилювачів;
- невибагливості до ґрунтових умов (рослини добре ростуть і вегетують на бідних, піщаних та інших слабородючих ґрунтах);
- невибагливості до вологості та поживних речовин (потребує значно мало вологості для поливу та внесення необхідних добрив);
- зниження строкатості травостою (високі рослини добре приховують дефекти і нерівності рельєфу ділянки).

У той же час такі газони мають і ряд недоліків:

- швидка втрата травостою (після цвітіння трав та перед косінням восени газон має вигляд сухого та неохайного);
- забур'яненість (через наявність у видовому складі квітникових рослин виникає проблема із використанням гербіцидів та прополкуванням ділянки);

- активне розмноження квітучих рослин на сусідніх ділянках шляхом осипання насіння;
- проблема відновлення газону (проведення підсіву однорічних квітникових рослин щороку).

Таким чином, актуальним є використання мавританських газонів для заміських садів, великих паркових зон, фруктових садів або дачних ділянок у стилі натургарден. Краще його формувати локально: уздовж парканів, навколо деревної рослинності або на схилах.

Бібліографічний список

1. Горбенко Н.Є. Формування газонів на території Ботанічного саду. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.2. С. 52–56.
2. Коваленко С.І. Луківництво і газони: навчальний посібник для студентів спеціальності «Садово-паркове господарство». Суми: СНАУ, 2021. 135 с.
3. Швиденко І.М. Газони і луківництво: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство». Харків, 2024. 00 с.

УДК 633.812:664.8.03

ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКА ПРЯНОЇ КУЛЬТУРИ – ФЕНХЕЛЬ (*FOENICULUM VULGARE*)

Шакалій С. М., к. с.-г. н., доцент, доцент кафедри рослинництва
Полтавський державний аграрний університет

Останнім часом значну увагу українські вчені приділяють дослідженням з вивчення органічної технології вирощування пряних рослин. Найбільше значення мають рослини, які стійкі до несприятливих зовнішніх умов, забезпечують найбільшу врожайність з отриманням високоякісної сировини. Саме до таких культур належить важлива ефіроолійна лікарська рослина – фенхель звичайний [1].

Фенхель – це універсальна пряна культура, яка цінується за свій виражений солодкуватий, пряний аромат та анісовий присмак. Його використовують як прянощі в кулінарії, а також як лікарську рослину завдяки корисним властивостям для травлення.

Основні значення фенхелю як пряної культури:

1. Кулінарне застосування
 - Спеції (насіння): насіння фенхелю (плоди) використовують при консервуванні та маринуванні овочів (огірків, помідорів), додають у соуси, маринади, ковбаси та сосиски.
 - Пряна трава (зелень): свіже листя додають у салати, перші страви (супи, борщі, солянки) та другі страви з овочів, риби та м'яса.